IL-MISILMIN U L-MADONNA

It-tbaxxira li baxxret il-Madonna fid-dar ta' Zakkarija, f'Għajn Karem: "L-insla kollha għad isejħuli Mbierka", kellha sseħħ m'hux biss fost l-Insara, fl-Imqades ta' Spanja, Franza, Portugall, l-Italja u l-Messku, imma wkoll fost dawk li b'biża' kbir, jagħtu qima sħiħa lill-Uħidija t'Alla; jiġifieri l-Misilmin. Id-Din tagħhom, għal kemm ma jagħtix tagħrif sħiħ fuq Ġesù, jgħolli wisq lill-Madonna. Fost in-nisel ta' Abraham, il-Misilmin weħedhom għarfu u stqarru l-Verġnità ta' Marija. Fl-Art Imqaddsa, li kienet imwegħda lin-nisel ta' Abraham, ulied Iżħak, jiġifieri l-Lhud, ma riedux jagħirfu lill-Madonna, imma wlied Ismael, jiġifieri l-Għarab, stqarru l-Verġnità tagħha.

Wieħed Franġiskan, Patri Għabd il-Galil, O.F.M., f'Pariġi, fis-sena 1950, xandar xogħol ta' reqqa fi ktieb bil-Franċiż jismu: "Marie Et l'Islam", li fih isemmi l-passi tal-Quran(1) u aktar, il-fissiera tal-Quran, li jitħaddtu fuq il-ġiħ kbir u l-qdusija tal-Madonna. Kitba oħra fuq Marija u l-Islam dehret ukoll fi Spanja, fl-Italja u f'pajjiżi oħra. Minn dawn l-istudji sa niġbru xi ħaġa hawn fil-qosor, fuq dak li jemmnu l-Misilmin fuq il-Madonna.

Fuq in-nisel tal-Madonna u t-twelid tagħha l-Quran jaqbel mal-għidut il-qadim li ommha kienet mara xiħa, ħawlija u mnikkta: il-mara ta' Imran (San Ġwakkin). Qabel ma twieldet il-Madonna, ommha qalet dit-talba lill-Alla: "Ja Mulej, jiena nagħtik dak li għandi f'ġufi. Ilqgħu u thenna bih!" U meta ġiebet fid-dinja tifla, bħalli kieku mistħija għax kienet tistenna tifel, qalet: "Ja Mulej, jiena ġibt fid-dinja bint; u nħalliha fil-ħarsien tiegħek, biex ma jaħkimha x-xitan!" Bir-rieda t'Alla, meta twieldet il-Madonna niżel mis-sema star bejna u bejn ix-xitan. Alla tagħha lill-Madonna li tkun safja minn kull tebgħa, sewwa f'ruħha kemm f'ġisimha, hekk li kienet imheġġija u mistħoqqa li tilqa' l-milja tar-Ruħ l-Imqaddsa.

Meta twieled Ġesù, ix-xitan anqas biss kien jaf li ġie fid-dinja(2). Imma dak inhar li twieled, il-qaddejja tax-xitan sabu l-idli kollha maqlubin rashom 'l isfel, għal hekk ix-xitan mar ifittex lil Ġesù u fl-aħħar sabu. Ried kieku jagħmillu l-ħsara, imma l-Anġli daru ma' Ġesù tarbija u għamlu bħal sur li ħadd ma jista' jgħaddi minnu. Rashom kienet ogħla mis-sema, u saqajhom kienu mgħaddsa fl-egħmiq tal-baħar. U l-għadd tagħhom kien hekk kbir, li għal kemm ix-xitan ġarrab u raġa' ġarrab minn kull naħa, qatt ma seħħlu li jgħaddi minn nofshom.(2)

Sant'Anna ħabbret l-isem ta' bintha b'dal-kliem: "Jien tajtha l-isem ta' Marija." L-aħjar fissiera tal-Quran jgħidu li dan hu isem Lhudi, li jfisser: "It-twajba, jew il-qaddisa, jew il-qaddejja; qisu għandu x'jaqsam mal-kliem li qalet hija lill-Anġlu: "Hawn jiena, qaddejja tal-Mulej (Ecce ancilla Domini)". Dan l-isem għall-Misilmin huwa isem ta' Għażla, għax Mirjam tassew kellha taqdi 'l Alla fil-Hakel jew *Tempju*.

Kif jgħidu xi fissiera tal-Quran, Zakkarija kien li ħa ħsieb ta' Mirjam meta kienet tarbija, u hu ħadha fil-Hakel sa minn meta twieldet, u għalaqha ġewwa maqdes li kien bena hu n-nifsu, li kien jinqafel b'sebat ibwieb. Xi kittieba Misilmin jgħidu li l-Madonna tarbija kellha l-imreddgħa, waqt li oħrajn jgħidu li ma kellhiex ħtieġ li ħadd ireddagħha, għax kienet tgħix b'għi-

xien tas-sema, u kienet titħaddet saħansitra mill-fisqija(2).

Kif hemm miktub fil-Quran (Sura III, v. 37) (3), il-Mulej qal lil Zakkarija: "Iftakar meta l-Anġli qalu lil Marija: 'Ja Marija, Alla għażlek u għamlek safja fost in-nisa kollha taddinja' ". "Iftakar meta l-Anġli qalu lil Marija: 'Ja Marija, Alla ħabbrek bil-Kelma tiegħu, li l-Isem tiegħu jkun il-Messija, Iben kbir f'did-dinja u fl-oħra. Wieħed mill-aktar qrib lejn Alla. Hu jitkellem mal-bnedmin meta jkun għadu fil-benniena, u meta jsir raġel, ikun wieħed mit-tajbin' ".

Meta darba fil-Palestina waqa' ġuħ kbir, Żakkarija ma satax aktar jieħu ħsieb ta' Marija. Kien jeħtieġ li xi ħadd ieħor qarib tagħha jieħu ħsiebha. Tellgħu x-xorti u x-xorti messet lil wieħed naġġar jismu Ġuraji (San Ġużepp) li kien ukoll Raħeb, u kien jaħdem ix-xogħol tiegħu biex jgħajjex lil Marija. Għad li dana ma kienx ta' ħila kbira fix-xogħol, ix-xogħol tiegħu beda jiżdied u jitjieb waħdu, li huwa n-nifsu kien jibqa' mistgħġeb. L-Anġli kienu jġibu lil Marija ikel tas-sema. L-ikel kien ikun frott tas-sajf fix-xitwa, u frott tax-xitwa fis-sajf(2).

Ix-xogħol ta' Marija fil-Ħakel kien li tnaddfu u tirqmu, imma fuq kollox li taħdar għat-tisl'ja, kif Alla kien amar għaliha (Sura III, v. 38): "Ja Marija, kun qaddejja tal-Mulej, baxxi rasek, u mil ma' dawk li jmilu quddiemu!"(4).

Hemm Misilmin li jgħidu li San Ġużepp (Ġuraji) kien ulied l-aħwa ma' Marija, u kien iseħibha fit-tislija u filqadi tal-Ħakel. Meta darba l-ilma kien inqata', huma marrew flimkien iġibu l-ilma minn għajn li kienet ġewwa għar. Meta Marija nisslet, Ġużeppi n-naġġar kien magħha. Kienu mexjin fit-triq qrib il-għolja ta' Sijon. Ġużeppi meta ntebaħ kif kienet Marija, tnikket wisq u sewwed qalbu. Ma kienx jaf kif qatt sata' jsir dan; billi kien jaf kemm kienet safja u qaddisa, ma satax ikun li jaħseb ħażin fiha. Imma meta għaraf u fehem li Marija nisslet bis-saħħa tar-Ruħ l-Imqaddsa, hu tagħa ruħu biex itemm waħdu, fil-Ħakel, ix-xogħol tiegħu u tagħha(2).

Meta qorbot għal ħlas, Marija ħarbet weħedha, u qagħdet qrib ta' zokk ta' siġra tat-tamar. Stama' leħen minn taħt l-art u qalilha: "Il-Mulej fetaħ għajn tal-ilma ma' ġenb saqajk. Ħeżżeż is-siġra tat-tamar, u tara kif tixħetlek f'ħoġrok tamar misjur. Kul minn dat-tamar u ixrob minn dan l-ilma, u qalbek titqawwa!"

Marija marret għand qrabatha bit-tifel fuq driegħha, u qrabatha qalulha: "Ja Marija, għamilt għamil għarib!" Hija għal dal-kliem uriethom b'idha lit-tifel, biex ikellmu lilu. Għal hekk huma qalulha: "Kif jista' jkun li nkellmu tifel fil-fisqija?" Imma t-tifel tkellem u qalilhom: "Jiena hu l-qaddej ta' Alla; huwa tani l-Ktieb u għamilni profeta. Ġiegħlni li nkun imbierek kull fejn ninsab; ġiegħlni wkoll li nkun ta' qalb tajba m'ommi, u s-sliema tkun fuqi fil-jum li twelidt u fil-jum li nqum mill-ġdid għal ħajja!"(2)

Kif jemmnu ħafna Misilmin, Marija ġiebet lil Ġesù fid-dinja minn sidirha, min-naħa ta' qalbha. Il-miġja tas-Saħorin u l-qtil tat-trabi minn Erodj ma' jissemmewx fil-Quran. Jingħad li Marija għexet ħajja ta' faqar ġewwa l-Masar (Eġittu) li saħansitra drabi kienet tmur tiġma ż-żbul minn wara l-ħassada. Hi kienet tgħid lil ġirien li hi u binha Ġesù ma kenux maħluqa għal ġid u l-għana. Il-għaġeb ta' Kana Ġesù għamlu għax talbitu ommu. Kif jemmnu l-Misilmin, Ġesù ma kienx

maqtul. Alla ħatfu mill-moħqrija u tellgħu lejn is-sema(2).

Igħidu wkoll il-Misilmin li Marija ftit għexet wara tlugħ is-sema ta' Ġesù. Sebat ijiem wara t-tlugħ tiegħu, Ġesù deher lil ommu u lil waħda mara tajba oħra li kien fejjaqha mill-ġenn, u qalilhom biex imorru jiġbru flimkien lill-Appostli u jibgħatuhom ixandru l-Bxara tiegħu, li hija l-kelma t'Alla. Marija għexet minn sitt snin sa tmienja, wara Ġesù, u mietet ta' wieħed u ħamsin sena. Marija hi miżmuma f' għożża kbira fost il-Misilmin; wara binha Ġesù u wara l-Profeti hi magħrufa bl-isem ta' qaddisa u ħabiba ta' Alla. Hi miżmuma b'ogħla min-nisa kollha, f'għoli li ħadd ma jista' jilħaq miegħu.

Hemm djar Misilmin li fihom it-trobbija tal-bniet u taħriġhom għandu bħala sies it-turija tal-Madonna. Biex iwissu lil bniet għandhom id-drawwa li jgħidu: "Ma għandekx tagħmel hekk, għax Mirjam ma kenitx tagħmel hekk!" In-nisa Misilmin iħobbu li jkollhom xi xbieha tal-Madonna, għax dawn ix-xbiehat għalihom ixebbħu Mara safja, bla ġisem, idejali; waqt li għas-salib il-Misilmin għandu mell kbir, għax-xbieħat tal-Madonna għandhom qima kbira. Kull nhar ta' Ġimgħa, fil-Bażilka tal-Qabar ta' Kristu, fil-kappella ta' fuq il-Kalvarju, imorru għadd ta' Misilmin biex jithennew bil-ġmiel tas-sura tal-Madonna li tinsab hemm. Imkien ieħor, li fih iħobbu wisq imorru l-Misilmin, hija l-Ġegħma ż-Żgħira ta' sidna Għisa, taħt l-art, fil-bitħa tal-Ħaram ix-Xerif, fejn hemm ħaġra mħaffra donnha ħawt, mgħottija b'baldakkin, li jgħidu li hi l-benniena ta' Ġesù. Jingħad li hemm kien joqgħod Xmun ix-Xiħ meta Marija ħadet lil binha fil-Ħakel, u wara li ressqitu quddiem Alla, medditu ġewwa dak il-ħawt u raqqditu hemm. In-nisa Misilmin ukoll li jkunu jreddgħu xi tarbija, wisq drabi jmorru fil-Għar tal-Ħalib, ġewwa Betlehem, jitolbu lill-omm Ġesù li tagħtihom ħalib biż-żejjed biex irabbu 'l uliedhom. Fil-Wied ta' Kedron, fil-knisja tal-Qabar tal-Madonna, qrib il-Qabar sewwa, in-naħa tal-lemin ta' min jidħol, hemm miħrab li quddiemu jsellu l-Misilmin, u li ilu hemm żmien Saleħ id-Din, jiġifieri mis-sena 1187.

Ma hemmx għal fejn wieħed jistagħġeb għal qima kbira li għandhom il-Misilmin lejn il-Madonna. Din il-qima għandha l-għeruq tagħha fis-Surat tal-Quran li jfaħħru lil Marija, u fit-turija ta' Muħammed in-nifsu, li meta ħa l-Mekka fis-sena 630, kisser is-surien kollha li kien hemm fil-Kagħba minn barra sura waħda, is-sura ta' Mirjam, bl-iben tagħha Għisa, fuq drigħha.

Għal hekk, il-Mamma ta' Ġesù, tista' tgħodd fost dawk li jagħtuha qima u jfaħħruha, lit-tliett mija u sittin miljun (360,000,000) Misilmin li jinsabu mxerrdin mad-dinja.

P.Ubertinu Berti. O.F.M.

---

(1) Il-Quran huwa l-ktieb Imqaddes tal-Misilmin, qisu l-Evanġelju tagħhom. Muħammed kien jgħid li jkellmu l-Anġlu Grabiel, u kull ma jgħidlu kien iqabbad lil xi ħadd jiktibulu. Meta miet Muħammed, ġabru dil-kitba kollha u hekk issawwar il-Quran. Ara min kien Muħammed f'dal-"Qari", għadd 4, t-tielet sena.

(2) Inwissu lil uħud mill-qarrejja tagħna li jżommu f'moħħhom li kull ma jinsab miktub hawn hija l-fehma tal-Misilmin, u m'hux jiġifieri li hu minnu.

(3) Dan il-kliem li ġej jinsab fis-Sura III v. 37 fil-qlib Taljan tad-Duttur Luigi Bonelli; imma fil-Quran bil-Għarbi qiegħed v. 41. Il-kliem bil-Għarbi hu dan: "Ja Marjam, an Allaħ astafak, wa taħrak, wa astafak għala nisa el-għalamejn."

(4) "Ja Marjam, aqunti li Rabbak, wa asġadi, wa arkagħ mar-rakgħin."

(Noti tal-Editur.)